

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nánì xámi eaηínarìni.

Payí rìna Jisasoyá siyikí imónìgá aní yoí Tesaronaika ηweagáyí nánì Poro xámi eaηínarìni. Api Masedonia pìropenisíyo aní xwé birìni. Poro émayí anímìni xwíyí yáyí winìpaxí imónìηípí wáí nurìmeríná aní apimì uráná émayí obaxí Jisasomì dìηí nìwìkwírorì aiwì Judayí e ηweáyí áríní wí dìηí wìkwírogíawixìni. Judayí Jisasomì dìηí mìwìkwíróáyí émayí obaxí Poromì aría wiarìηagá nìwìniro nánì sipí dìηí nìwìaiwiro omì mìxí xídowáráná Poro aní wí e nánì éf nuri e dánì Jisasoyá siyikí imóníá Tesaronaika ηweáyí arige ría imónìηoinrì Timotio sìηwí onìwìniauinrì uowártagi o sìηwí nìwìnaumo nìbirì Poro rìxa Korinìyo nìrémorì ηweaηáná nìwìmearì repìyí nìwirì yarìηí Tesaronaika ηweáyí wíápì nánì áwaní uráná Poro payí rìna eaηìniηìni (Wáí wurìmeiarìgíáwa 17:1-4).

¹ Poronì tìni Sairaso tìni Timotio tìni none Jisasoyá siyikí imónìgá Tesaronaika ηweáyíné —Seyíné ápo Gorìxo tìni Áminá Jisasi Kiraiso tìni nawínì ikárìniηíáyínerìni. Seyíné nánì payí rìna nearì mónaparìηwìni. “Awaú wá seawianrì seyíné nìwayìrónìro ηweapíri nánì seaiiri éisixìni.” neaimónarìni.

Tesaronaika ηweáyí xixeni aría wirowíro egíá nánìrìni.

² None íníná seyíné nánì Gorìxomì yayí nìwirane rìxìñfì nurìranéná seyíné nánì enì seauriyarìñwárìní. ³ Seyíné Ámíná Jisasi Kiraisomì dìñfì nìwìkwírorìñfìpimì dánì nuxídìróná ríwí nìrìkwínìrìñfì egfápi nánì arfá mikeamopa erane omì dìñfì sìxí nuyiro nánì anìñfì miní egfápi nánì enì arfá mikeamopa erane o ámì weapfìwìñgìñfì wenìñfì nerì ñweaarìgíápi nánì enì arfá mikeamopa erane nerane mimáyo nìtìñfìrane nánì ápo Gorìxomì nurìranéná rìxìñfì seauriyarìñwárìní. ⁴ Negfì nìrìxímeáyíné, Gorìxo dìñfì sìxí nìseayirí fà yiyamìxìmfì seaiñfìpi nánì none nìjífá imónìñwìní. ⁵ Ayí rìpi nánì nìjífá e imónìñwìní. Xwìyífá yayí neainarìñfìpi wáf nìsearémearínná mañfìpá tñnì xwìyífánì mìsearéwapìyìñwanìgìñfì. “Xwìyífá apì nepa imónìñfì.” neaipìmónarínná emìmfì eñfì eánìñfì imónìñfì bì enì kwíyìpimì dánì seaíwapìyìñwanìgìñfì. None seyíné tñnì nìñwearanéná eñwápi —Apì seyíné arírá oseaianeyìñfì eñwápiñfì. Apì nánì seyíné nìjífá imónìñfì. ⁶ Seyíné none eñwápi nánì enì ikanìñfì neairo Ámínáomì ikanìñfì wiro egfárìñfì. E neróná xwìyífá yayí neainarìñfìpi xìxeni arfá nìwiro nìxídìróná xeanìñfì ayá wí seaímeáagi aiwì yayí kwíyí sìxí seamímófìpi tñnì nìxída ugfárìñfì. ⁷ Seyíné e nìxída nuróná ámá Kiraisomì dìñfì wìkwíroarìgíá Masedonia pìropenìsìyo ñweagfáyo tñnì Gìrikì pìropenìsìyo ñweagfáyo tñnì ayo nìyonì sìñwepìgí wìgíárìñfì. Kiraisomì nuxídìróná xeanìñfì seaímeáagi aiwì yayí tñnì anìñfì nuxídìrìñfìpimì dánì

sijwepigí wigíáriní. ⁸ Ayí rípi nání seararíñiní. Xwíyá seyíné Ámináo nání níríga úfápi áamá ríaiwá niremeága warígtápáníñí níríga nuríiná Masedonia píropenisíyo tñní Gírikí píropenisíyo tñní apiaúminí miríníñiniginí. Aní nímíní seyíné Goríxomí díní wíkwírófápi nání arfá wíarígtawixíní. Ríxa arfá wífá enagí nání none ámí aní bimí nírémoríná seyíné nání bí tñní rípxá meníní. ⁹ Ayí rípi náníríní. Ámá níní none seyíné tñí e nání báná nínemímíníro egfápi nání repíyí iníro seyíné Goríxo, nepa ñwá díní níyímíñí tñí imóníñomí uxídípírí nání níkinímónímáná segí ñwáfapimí ríwí umogfápi nání repíyí iníro ¹⁰ seyíné Goríxomí xewaxo —O xwáripáyo dání owíápnímeanírí síñí wímíxíñoríní. Íwí ámá yarígtápi nání Goríxo wíktí ríá ápiáwíníñí níwónírí ríwéná pírfí umamonfápi dání éfí neamímínaríñoríní. Ayí womaní. Sa Jisasoríní. O anínamí dání weapíníe nání seyíné xwayí nanírí ñweaarígtápi nání repíyí iníro yaríná wímeaaríñwá enagí nání none ámí bí tñní urípxá mimóníñwíní.

2

Poró Tesaronaika ñweáyí tñní níñwearíná enípi náníríní.

¹ Gí nírixímeáyíné, seyíné níjfáriní. None seyíné tñí e níseáímearíná wáfí yopa míseamearígníñwaniginí. ² Síñí seyíné táfámíní mísearémeapa nerí aní Píripaiyo wáfí emearíná apimí dáníyí xeaníñí neaikáríro ríkíkíríó neairo egfápi nání seyíné ríxa níjfáriní. E

neaikáríagíá aiwi e píní nîwiárimî seyíné táfáminî nîbiríná áamá obaxí pírípírí neaianiro yaríñagíá aí Goríxo dîñí sixí neamímófpimî dánî masísá bî mîneainí xwíyíá yayí neainaríñpî xixenî nîseara uñwanigîní. ³ Áamá xwíyíá yayí neainaríñpî dîñí oîkwírópoyínîrî nuríranéná nepa mimóníñpimî dánî wí uraríñwámanî. Nîpîkwîní mimóníñpî owikáraneyínîrî wí uraríñwámanî. Yapí owíwapíyaneyínîrî uraríñwámanî. ⁴ E mepa nerane Goríxo “Porowa mîmîwiároarígíáwaríani?” nîyaiwirî xwíyíá yayí neainaríñpî wáf uraníwá nánî dîñí neañwiráríñí enagi nánî xíó rírírxínîrî wimóníñpî tîní xixenî axípinî uraríñwárínî. Áamá wí nene nánî yayí owinípoyínîrî urarígíápa none axípi e wí murí Goríxo — Negí xwioxíyo adadí neaiaríño, ayí orínî. O none nánî yayí owinínîrî negí raríñwápi áamáyo uraríñwárínî. ⁵ Seyíné nîjfarínî. None seyíné tîñí e nîseáimearíná rîxíñí remeaní wí mîsearíñwanigîní. Rîpi nánî enî Goríxo sopíñí neapaxí imónínî. Íwí searápanírane nánî dîñí ínîmî nîkwírómáná nîremeá xwíyíá bî mîsearíñwanigîní. ⁶ None Kiraisoyá wáf wurímeiaríñwáone imóníñagwî nánî ananî oneaíipoyínîrî searípaxí imóníñagwî aí seyíneranî, áamá wíranî, seáyí e oneamearípoyínîrî wí enî meñwanigîní. ⁷ None seyíné tîní nîñwearanéná nîpenímáná awayínî nîseairane apíxí sínî nîaíwí pío tîñí xegí nîaíwíyo dîñí nîñwirárîrî umearíñpa axípi e seainwanigîní. ⁸ None dîñí sixí nîseayirane

nánì “Xwiyá yáy neainarìḡ Gorixo t́ámìní imónìḡpì áwanḡ ouraneyì.” nìneaimónìríná dìḡ ará nìkeamónìmáná seyíné nánì aga íkínìḡ sìpì neaiarìḡagì nánì yoí mayí nìmónìmì seyíné t́ámìní emenwanìḡnì. ⁹ Gí nìrìxímeáyíné, “Omìḡ none seyíné t́nì nìḡwearanéná anìḡ miní ŕá t́ḡ ḡwápi nánì sìnì dìḡ seainarìnì.” nìmónarìnì. Xwiyá Gorìxoyá yáy neainarìḡpì wá nìsearìranéná aiwá none nanì nánì anìḡ seaikáranìḡnìrì áríwiyiranì, ikwáwiyiranì, ŕwí nìŕkwínìmáná omìḡ wé t́nì íníná yagwárinì. ¹⁰ None Kiraisomì dìḡ wìkwíroarìḡáyíné t́nì nìḡwearanéná s̀yikwí mìnìḡpìnì erane wé rónìḡpìnì erane xwiyá m̀neaxekwímopaxí imónìḡpì erane ḡwápi nánì seyíné sopìḡ neapaxíyínerìnì. Gorìxo enì sopìḡ neapaxí imónìnì. ¹¹ None xanowa wigí nìaiwíyo píránìḡ umearìḡápánìḡ axípi e seamearìḡwápi nánì seyíné nìḡárìnì. Woxìnì woxìnì e nìseameranéná wairìrì seairane ḡrìrémìxí seairane dìḡ s̀xí seamímorane ḡwárinì. ¹² Seyíné áamá Gorìxoyá —O áamá xíoyá xwioxíyo ḡweapíráyo seáyì e xíto imónìḡpì bì ouxímeáwìnìḡnìrì wéyo íá seaumìrarìḡorìnì. Oyá áamá píránìḡ nìxídlìróná epaxípi seyíné apì t́nì xìxenì éfìrìxìnìrì apì apì e seainwanìḡnì.

¹³ Ripì nánì enì íníná Gorìxomì yáy wiarìḡwárinì. None nìbìrane xwiyá Gorìxoyápi yanḡ seaiapáná seyíné xìxenì ará nìneairóná xwiyá áamáoneyá b́nìḡ ará m̀neainì xwiyá nepaxìḡ imónìḡpìnìḡ ará neaigíawìxìnì. Xwiyá apì —Apì Kiraisomì dìḡ wìkwírogáyíné

dĩḡ seaimoariḡpirini. Api nepa xwiya oyapi enagi nani arfa e neaigfawixini. ¹⁴ Gf nriximeayine, ama Kiraisi Jisaso tni ikarinigfa, siyiki Gorixoya Judia piropenisyo imonigfayo wimeanipa seyine eni rixa seaimeaninigini. Wigf Judayf xeaniḡ wikarigfapa seyine eni segf gwf axyf xeaniḡ seaikarigfawixini. ¹⁵ Gf Judayf wfa rokiamoagfawami npikia niwagfasana Aminana Jisasomi pikiro none eni mixf neaxfdowariro egfayfiri. Ayf ama Gorixo yayf winariḡyf rimoniḡo? Aga oweoi. Ama niyoni smf tni wiarigfayfiri. ¹⁶ None xwiya emayf arfa niwiro dñf wikwróana Gorixo yeayf uyimixemeanapi waf murimepa oepoyiniri piripirf neaianiro yarigfayfiri. E nerinipimi dani wigf fwf pakkf nera úfapi rixa yurfnowiarini. Ayinani Gorixo rixa wikf niwoniri ayo pirf umamoarini.

Poró ámi sñwḡ winimiri nani wimoninḡ nani.

¹⁷ Gf nriximeayine, none ayf yapf wi mimoninwinini. None segf tñf e dani mixf neaxfdowarana negfpi ami wi e bi onimiapi niḡweamána —Ina none sini smimanḡyo sñwḡ miseanipa nerane ai dñf arfa wi miseaikeamonwaniginini. Ami wi e negfpi bi onimiapi niḡweamána ami seyine tni onweaneyiniri aga ikniḡf sipi nneairf e yani nani smf xeadpeninwaniginini. ¹⁸ Awaú tni Poroni tni —Nioni ayf na bini marfat. None segf tfaminini “Obaneyi.” neaimonfagi ai

Seteno pírí nearakiñ+nigini. ¹⁹ Ayí rípi nání segí t́ám+ní “Obaneyí.” neaimóniñ+nigini. Gorixo none yayí neaimonía nání imónigíáyí, ayí seyíné menirani? Dñí nífá neainínfá nání imónigíáyí, ayí seyíné menirani? “Ná tiyí rimeáwini?” yaiwianíwá nání imónigíáyí, ayí seyíné menirani? Jisaso ámi báná oyá sñwí anñe dání none igigí bi mé seyíné wáf niseariranéná náníñí enwápi nání raníwáriní. ²⁰ None seáyí e nimónirane dñí nífá neainínfápi, ayí seyíné enqagi nání rariñini.

3

Timotio ení sixí oweámixirí uowárigí nánirini.

¹⁻² Ayínáni seyíné niseawárimí re nání nibiranéná amípi seaímeáípi nání majfá nimóga núwasáná “Majfá oimónaneyí.” siní mneaimónipaxí neríná re egwísisixini. “Yawawi Timotio, negí nrixímeáo —O Gorixoyá xwiýfá Kiraiso nání yayí neainaríñipi wáf wurimeinía nání imóniñyí worini. O añí Atenisiyí riniñí rípi m yeawáraná ayí ananirini.” niyaiwirai segí t́ám+ní nuowárenapiraíná Kiraisomí dñí wíkwírófápi xaiwí fá xiríprí nání ení sixí seaeámixirí dñí sixí seamímorí éwiniñirí uowárenapigwísisixini. ³ Segíyí wo aí xeaníñí seaímeáí apimí dání ududí mwinípa oenirí Timotio apí e éwiniñirí uowárenapigwísisixini. E nerai aí eníná dání Gorixo “Xeaníñí apí ayo xe wímeáwiniñini.” yaiwiáríñene imóniñagwi nání sewaniñiyíné

nijjárini. ⁴ Xámi seyíné t́ni sini niṅwearingená “Ríwéná xeaniṅf níneaímeaniṅo.” mǐsearayipa reṅwanigiṅi? Apí ríxa níseaímeáagi nání seyíné “Rípi apírání?” níyaiwiro ríxa níj́fá imóniṅo. ⁵ Ayínáni Timotiomí uowárenapiṅanigiṅi. Ríxa seyíné imónigíapi nání “Sini majífá oimónimini.” mǐnimónipaxí neríná o seyíné Kiraisomí dṅf wíkwírogíapi sini pírániṅf rífa wíkwíroṅoṅinrí mí seaómíxínfa nání uowárenapiṅanigiṅi. “Ámáyo yapí wíwapíyaríṅo —O oborini. O seyíné Kiraisomí ṕni owiárípoyníri yapí seaíwapíyíáná none aniṅf miní enwápi anipá imóninigiṅinrí uowárenapiṅanigiṅi.” searariṅini.

Timotio Poromí yayf xwíyíá urémeanf nánirini.

⁶ E éagi aiwi agwi Timotio seyíné t́ámíni ṕni níseawiárími níbirí xwíyíá yayf yeainipaxípiṅi áwanf yearémeáinigiṅi. Seyíné sini Kiraisomí dṅf wíkwíroro xixe dṅf sipí iníro yaríṅagífa sṅwí seanípi nání áwanf yearémeáinigiṅi. None nání dṅf nímoróná wá seauníri none seyíné nání “Sṅwí owínaneyí.” neaimónariṅípa seyíné axípi Porowamí sṅwí owínaneyíniṅi íkíniṅf sipí seairí yaríṅagífa sṅwí seanípi nání ení áwanf yearémeáinigiṅi. ⁷ Gí nírixímeáyíné, Timotio apí áwanf yearémeáí enagi nání dṅf rífa neaxepaxí imóniṅípi t́ni xeaniṅípi t́ni apí nípiṅi neaímeaaríná dṅf sipí mǐneaí dṅf síxí ínṅwanigiṅi. O re yearíagi nání, “Kirisomí sini pírániṅf dṅf wíkwíroariṅo.” yearíagi nání dṅf síxí ínṅwanigiṅi. ⁸ Seyíné ení neáníro

Ámináo t́nı́ ikárını́gı́apı́ xalı́wı́ íá nı́xırırónáyı́,
 none seáyı́ nikárını́rane ı́weapaxı́ enı́agı́ nánı́
 seararı́ı́nı́. ⁹ Gorı́xomı́ seyı́né nánı́ yayı́ anı́ı́ı́
 mı́nı́ nı́wirane aí yayı́ seyı́né nánı́ wı́paxı́pı́
 t́nı́ xı́xenı́ mı́mónı́ı́wı́nı́. Ayı́ pí nánı́nı́ marı́áı́,
 seyı́né nánı́ yayı́ nı́wı́ranéná dı́ı́ı́ nı́fá onı́mı́á
 neainarı́ı́manı́. Ayá wı́ neainarı́ı́ enı́agı́ nánı́
 rarı́ı́nı́. ¹⁰ Segı́ sımı́manı́ sı́ı́wı́ nı́seanı́rane
 Kiraisomı́ anı́ı́ pı́ránı́ı́ dı́ı́ı́ wı́kwı́ropı́rı́fa nánı́
 sı́nı́ mı́mónı́gı́apı́ osearéwapı́yaneyı́nı́rı́ anı́ı́ı́
 mı́nı́ ikwáwı́yı́ranı́, árı́wı́yı́ranı́, waunı́ rı́xı́ı́ı́
 urarı́ı́wárı́nı́.

*Poro Tesaronaika ı́weáyı́ nánı́ rı́xı́ı́ı́ wurı́ı́ı́ı́ı́
 nánı́rı́nı́.*

¹¹ Negı́ ápo Gorı́xo t́nı́ Áminá Jı́saso t́nı́
 awaú none seyı́né t́ı́ı́ e banı́wá nánı́ “Ámı́ óf
 neaimóısı́xı́nı́.” nı́mónarı́nı́. ¹² None seyı́né
 nánı́ dı́ı́ı́ sı́pı́ nı́nearı́ arı́rá searı́ı́ı́wápa
 seyı́né enı́ axı́pı́ xı́xe dı́ı́ı́ sı́pı́ nı́nı́ro arı́rá
 nı́nı́rónáranı́, wı́nı́yı́ nánı́ dı́ı́ı́ sı́pı́ nı́wı́ro arı́rá
 nı́wı́rónáranı́, ayá wı́ epı́rı́fa nánı́ “Ámı́náo e
 seaimı́xı́wı́nı́gı́nı́.” nı́mónarı́nı́. ¹³ Áminá Jı́saso
 ámá xı́o xegı́ imónı́gı́áyı́ t́nı́ ámı́ nı́weapı́rı́ná
 seyı́né negı́ ápo Gorı́xo sı́ı́wı́ anı́ı́e dánı́ xwı́yı́fa
 mı́seaxekwı́mopaxı́ imónı́ro sı́yıkı́wı́ mı́nı́gı́áyı́né
 imónı́ro epı́rı́fa nánı́ sı́kı́kı́ seomı́xı́wı́nı́gı́nı́.

4

*“Gorı́xo wı́mónarı́ı́pı́nı́ éı́rı́xı́nı́.” urı́ı́ı́ı́ı́ı́
 nánı́rı́nı́.*

¹ Gí níríxímeáyíné, nioni payí rina yoparípi nearíná Áminá Jisaso wáf nurímeífríxínírí nearowáríñí enagi nání ayá tñní nerí ení rírémíxí bí rípi oseaianeyí. Seyíné nemeróná Goríxo yayí winípaxípi epírífa nání searéwapíyíñwápi tñní ríxa xíxeni yaríñoí. E nero aí apimí nímúrooro ámí bí tñní oyaneyíníro éfríxíní. ² Sekaxí riníñí Áminá Jisaso nearípeañone searéwapíyíñwápi nání seyíné níjía imóníñagía nání raríñíní. ³ Goríxo seyíné e éfríxínírí wimónaríñípi ayí rípiríní. Síyikwí mínígíáyíné imónífríxíní. Ámá wí tñní íwí bí minípa éfríxíní. ⁴ Meánígíáyíné ámí wí tñní íwí bí miní Goríxoyá síñwíyo dání síyikwí míníñí imóníñípi ero ámáyá síñwíyo dání weyí seamearípaxí imóníñípi ero nero xíxeni meánífríxíní. ⁵ Émá —Ayí ámá Goríxo nání dñí mímóarígíáyífríní. Ayí íwí inaníro nání mñí niníro símí xeadípénarígíápa mepa éfríxíní. ⁶ Segí séríxímeáníñí imónígíáyíyá apíxí tñní íwí oinaneyíníro yapí níwímearí níwero sípí míwikáripa éfríxíní. Xámí seyíné tñní níñwéaréná áwaní searírane erírí seairane enwápa xíxeni ámá íwí apí éfáyo Ámináo pífrí umamonía enagi nání seararíñíní. ⁷ Goríxo nene ámá wí tñní íwí inaníwá nání nioníyáyí imónífríxínírí wéyo ía neaumíríñímaní. Gí síyikwí mínígíáyí imónífríxínírí wéyo ía neaumíríñífríní. ⁸ Ayínání rípi nání dñí mófríxíní. Gíyí gíyí nioni seararíñápi ríwímíní nímamorínáyí, ayí ámáyoní ríwí mumóaríñoí. Ayí Goríxomí —O nene síyikwí

mínin̄j̄ ímónan̄i nán̄i xeḡf̄ kwíȳt̄p̄i owaín̄in̄r̄i s̄ix̄f̄ neamímoar̄in̄j̄or̄in̄i. Om̄i r̄f̄w̄f̄ umoar̄in̄j̄ōi.

⁹ Sér̄ix̄f̄meá nán̄i d̄in̄j̄f̄ sip̄í n̄iseair̄i ar̄ir̄á n̄iwir̄fn̄á epax̄f̄p̄i nán̄i Gor̄ix̄o xewan̄in̄j̄o r̄ixa seaíwap̄iyin̄j̄f̄ en̄j̄aḡf̄ nán̄i none aí wí r̄f̄wam̄in̄j̄f̄ near̄i sear̄ipax̄f̄ mimón̄in̄j̄w̄in̄i. ¹⁰ Sér̄ix̄f̄meá seḡf̄ Masedonia p̄iropenis̄f̄yo am̄i ḡim̄i ηweaḡf̄áyo nán̄i r̄ixa d̄in̄j̄f̄ sip̄í n̄iwiro ar̄ir̄á wiar̄in̄j̄ōi. Ḡf̄ n̄ir̄ix̄f̄meáȳfn̄é, seȳfn̄é e yar̄in̄j̄aḡf̄a aí am̄i b̄i r̄ip̄i oépoȳin̄r̄i yar̄in̄j̄f̄ oseaim̄in̄i. Seȳfn̄é d̄in̄j̄f̄ sip̄í e wiar̄iḡf̄áp̄i am̄i xwé b̄i t̄fn̄i nimóga úf̄r̄ix̄in̄i.

¹¹ Porowa xám̄i sekax̄f̄ near̄iḡf̄ápa x̄ixen̄i pírán̄in̄j̄f̄ oimónan̄eȳin̄ro éf̄r̄ix̄in̄i. Awayin̄i yapen̄in̄j̄waéne oimónan̄eȳin̄r̄i ero wí yar̄iḡf̄áp̄i mar̄f̄áí, neḡf̄ yar̄in̄j̄wáp̄in̄i oainenax̄f̄dan̄eȳin̄r̄i ero neḡf̄ om̄in̄j̄f̄ en̄i n̄ir̄f̄kwín̄imán̄á oyan̄eȳin̄r̄i ero éf̄r̄ix̄in̄i. ¹² E nerón̄áȳf̄, n̄ip̄r̄i nán̄iran̄i, yín̄ip̄r̄i nán̄iran̄i, d̄f̄w̄f̄ mikeamón̄ipa ero am̄á Gor̄ix̄oyá mimón̄iḡf̄áȳf̄ re seaiaiwipax̄f̄p̄i ero, “Aȳf̄ wé rón̄in̄j̄f̄ ímón̄in̄j̄f̄p̄i yar̄in̄j̄ōi.” seaiaiwipax̄f̄p̄i ero ep̄r̄f̄á en̄j̄aḡf̄ nán̄i searar̄in̄j̄in̄i.

“Ámináo am̄i weapáná peḡf̄áȳf̄ wiáp̄fn̄imeap̄r̄f̄ár̄in̄i.” ur̄in̄j̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

¹³ Ḡf̄ n̄ir̄ix̄f̄meáȳfn̄é, am̄á re n̄iyaiwir̄i, “Ḡf̄ am̄á p̄iȳf̄ ro Gor̄ix̄o s̄in̄j̄f̄ wim̄ixáná n̄iwíap̄fn̄imeanf̄ár̄in̄i.” n̄iyaiwir̄i

mikw̄f̄moar̄iḡf̄áȳf̄ iwieánar̄iḡf̄ápa seȳfn̄é en̄i ax̄f̄p̄i miwieán̄ipa éf̄r̄ix̄in̄r̄i p̄éf̄áȳf̄ ímón̄ip̄r̄f̄áp̄i nán̄i xe maj̄f̄á oimón̄ipoȳin̄r̄i m̄ineaimónar̄in̄i.

¹⁴ Jisaso n̄ipémáná am̄i wiáp̄fn̄imeanf̄r̄in̄i. E en̄j̄f̄p̄i nán̄i nene r̄ixa “Nepar̄in̄i.” n̄iyaiwirane

dijŋ íkwíronwini. Ayínáni Jisaso enŋ api re yaiwiarinwápimi sopinŋ woni, “Ámá Jisasomi dijŋ niwíkwírorínná péfáyo Gorixoxe xegí tŋŋ e nánŋ o tŋŋ nawíni nimeámi uníárini.” yaiwiarinwápimi sopinŋ woni. ¹⁵ Ripi ranípi, ayí Ámináo rinŋpirini. O ámi báná nene sini sinŋ ŋweanwaéne omi wímeaani nánŋ pegfáyo xámi umeanwámani. ¹⁶ Íná anŋnami dánŋ api bi enŋ tŋŋ riniri anŋnajŋyo xiráóninŋ imóninŋóyá manŋ riniri pékákí Gorixoyá riniri yarínná Ámináo xewaninŋo anŋnami dánŋ weapiníárini. Anŋnami dánŋ weapáná ámá xŋomi dijŋ wíkwírogfá rixa pegfáyí xámi sinŋ nero wiápínimeapírarini. ¹⁷ Rixa niwiápínimeámáná enáná sini sinŋ ŋweanwaéne eni Ámináomi anŋ pirŋyo wímeani nánŋ ayí tŋŋ nawíni agwípi tŋŋ e nánŋ neayoaánapiníárini. ¹⁸ Ayínáni segíyí wí wigí ámá péáná xwíyí fá api nuriro minŋ íkŋwí umírírixinŋ.

5

“Ámináo biníayi nánŋ sinwí tŋŋ ŋweáwaniginŋ.” urinŋ nánrinŋ.

¹ Gí niri xímeáyíné, Ámináo weapiníayi nánŋ seyíné rixa arfá wigfá enagi nánŋ ríwaminŋ bi neari áwanŋ searipaxí mimónini. ² Ripi nánŋ seyíné rixa nijfá imóninŋagfá nánŋ rarinŋini. “Ámá áríwiyimi íwí meaarígíyí ríná bipíríréoi?” miyaiwipa yarínná barígíapa Ámináo eni axípi “Ríná biníríeninŋoi?” miyaiwipa enáná biníárini. Api nánŋ seyíné rixa nijfá

imóniηagí nání raríηini. ³ Ayí re raríná, “Ríxa niwayiróniri ηweaηwini. Amipí wí nání wáyí neainipaxí mimónini.” raríná sini mé rímevá inipaxí ríá tíηí wímeanfárini. Ríniηí apixíwa niaíwí xíraniróná nawínáni winariηípa axípi wímeááná apimi wí urakínipírfá menini. ⁴ Gí níríxímeáyíné, seyíné sía yiniηímiini memearigfáyíné eηagí nání Ámiáo niweapiri niseaímearfána áamá íwí xaurápiimiiri wímeááná sirí pikínarigfáyí yapi pikínipaxí mimónigfáyínerini. ⁵ Niýínení wíá ónaríηímiini nemero ikwáwíyíná yarigfáyíné imóniηagí nání searariηini. Nene sía yiniηímiini nemerane áríwiyimi yaríηwaénemani. ⁶ Ayínáni Jisasomi diηí míwíkwírogfáyí sía o weapínfáyí nání síηwí maní maiwí sá wearigfápa mepa éwanigini. Síηwí tíni niηwearane píreáníwanigini. ⁷ Ayí rípi nání searariηini. Ámá sá wearigfáyí áríwiyimi wearigfárini. Ámá iniigí xwapí niñiro papíkí yarigfáyí áríwiyimi niñiro papíkí yarigfárini. ⁸ E nerí aí nene ikwáwíyíná emeariηwaéne imóniηagwi nání píreáníwanigini. Ámá míxí inaníro nání ikínarigfápa nene axípi Goríxomi diηí wíkwírorane diηí síxí uyirane yaríηwápi sorfá míxí nání yínarigfápániηí yínirane “Goríxo yeáyí neayimíxemeanfárini.” niyaiwirane ikwímoariηwápi aríxí míxí nání dfkínarigfápániηí dfkínirane éwanigini. ⁹ Goríxo xegí wikí ríá ápiáwíniηí wearíηípi wímeáwiniηini niaiaiwiáriηenemani. Negí

Áminá Jisasi Kiraiso neaiiñpimi dáni yeáyf uyim+xemeá+miginiñi neaiawiár+ñenerini. ¹⁰ Nene sini ñweañáná niweapir+náraní, peñwámí eñáná niweapir+náraní, xfo tñni nawíni ñweaanfwa nání neapeiñ+nigini. ¹¹ Ayináni xixe m+ñf ikiñwf mir+niñro s+k+kf om+xiniñro éfr+xini. “Seyfne rixa e inarigfapi sini niga úfr+xini.” searariñini.

“Apí apí éfr+xini.” nura uñpí nánir+ni.

¹² Gf nri+xímeáyfne, bi rípi éfr+xiniñi yariñf oseaimini. Segf arirá seaianiro nání aniñf minf yari+gíayf —Ayf Ámináoyá diñfyo dáni seameñwearo searéwapiyiro epíri nání imón+gíayfrini. Ayo seyfne wéyo umepíri nání éfr+xini. ¹³ Ámá ayf sañf searapaniro yariñagfa nání diñf sixf uyiwo wé ikwianwfyo ñwiráñro éfr+xini. Sér+xímeá tñni xep+xepá mirónf nawíni nimóniro ñweáfr+xini.

¹⁴ Gf nri+xímeáyfne, bi rípi eni éfr+xiniñi yariñf oseaimini. Segf ámá ríwf síwfá yigfáyo yumixiro ayá igigf yari+gíáyo diñf sixf umimoro i wegíáyo arirá wiro éfr+xini. Ámá niyoní nuriríná símeaxídf m+wf wígf diñf tñni “E oyaneyf.” niyaiwiríná e éfr+xiniñi siñwf winfr+xini. ¹⁵ Ámá sipí seaikárfáyo seyfne eni pírf numamoro sipí m+wikáripa éfr+xini. Pí pí seaikárar+ñagfá aí “Negf win+yo arige neríná nañf wiianiréwiní?” niyaiwiwo e wianiro nání éfr+xini. Ámá niyoní aí e wianiro nání éfr+xini. ¹⁶⁻¹⁷ Íníná diñf nífá seainfwinigini. Íníná Gor+xomí rixiñf urfr+xini. ¹⁸ Pí pí

seaímeáána Gorixomi yayí wífrixini. Kiraisi Jisaso tñni nawíni ikárinigfáyíné Gorixo e éfrixiniri wimónariḡagi nání rariḡni. ¹⁹ Seyíné kwíyí Gorixoyá yarḡipimi pírípírí mḡwipa nero ²⁰ apimi dání xwíyí wíá rókiamoarigfápi paimímí mḡwipa éfrixini. ²¹ E mepa nero aí wíá nisearókiamorína “Xwíyí rḡpi Gorixo táfamini imónḡipi rariḡni.” searányí, píranḡpí pía nimeaxídimána nanḡ imónḡipini xaiwí íá xiriro ²² sipí imónḡipi nḡpini ríwí umoro éfrixini.

²³ Gorixo —O áma nḡwayiróniro ḡweapírí nání mfkí ikiḡorini. “O seyíné siyikwí mínḡpí nimónḡiga nuro yóí imónḡpírí nání seaimixíwiniḡni.” nimónarini. “Áminá Jisasi Kiraiso bání seyíné xwíyí seaxekwímopaxí mimónḡpa epíría nání Gorixo segí dḡḡpini marfái, warápi eni seaerfkiemeáwiniḡni.” nimónarini. ²⁴ Nioniyáyí imónífrixiniri wéyo íá seaurarirḡo —O áma wikwiárinipaxí imónḡorini. O xixeni api api e seaiinfárinini.

²⁵ Gí nḡrixímeáyíné, none nání eni rixḡḡ neauriyífrixini. ²⁶ Séríxímeá gíyí gíyo yayí nḡwirína yayí óí weánífrixini. ²⁷ Ámináo arfá eḡe dání sekaxí rḡpi osearimini, “Payí rina nḡmearína séríxímeá nḡyoní íá urowieméfrixini.” ²⁸ “Negí Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianfíwiniḡni.” nimónarini.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051